

Dydaktyka nauczania początkowego

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2024/2025
Wydział	Wydział Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Logopedia ogólna i kliniczna
Dyscyplina wiodąca	(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)
Profil studiów	(ogólnoakademicki/praktyczny)
Poziom kształcenia	I stopnia
Forma studiów	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Egzamin
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Zakład Logopedii i Emisji Głosu, Centrum Logopedyczne IPS UW, 02-927 Warszawa, ul. Karowa 20
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	dr hab. Olga Jauer-Niworowska, prof. ucz.
Koordinator przedmiotu	dr hab. Olga Jauer-Niworowska, prof. ucz.; dr Kamila Potocka-Pirosz o.jauer-niworo@uw.edu.pl ; k.potocka@uw.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus	dr Joanna Dobkowska, jdobkowska@uw.edu.pl
Prowadzący zajęcia	mgr Joanna Ogonowska -Kozieł, jm.ogonowska@uw.edu.pl

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	II rok I stopnia, semestr III i IV	Liczba punktów ECTS	5.50
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ			

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim	Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
wykład (W)		
seminarium (S)		
ćwiczenia (C)	60	2
e-learning (e-L)		
zajęcia praktyczne (ZP)		
praktyka zawodowa (PZ)		
Samodzielna praca studenta		
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	120	3,5

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Zapoznanie z wybranymi zagadnieniami związanymi z psychologicznymi, pedagogicznymi i socjologicznymi podstawami rozwoju i edukacji dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym (3-10 lat).
C2	Wprowadzenie teoretycznych kontekstów edukacji wczesnoszkolnej.
C3	Zapoznanie z tradycyjnymi i alternatywnymi metodami pracy w zakresie edukacji językowej, matematycznej i przyrodniczej.
C4	Prezentacja wybranych przykładów rozwiązań z zakresu wczesnej edukacji w Polsce i na świecie.

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	ma podstawową wiedzę z historii pedagogiki; zna najważniejsze kierunki i teorie pedagogiczne, najważniejsze systemy dydaktyczne, modele kształcenia i wychowania oraz podstawowe pojęcia pedagogiczne i dydaktyczne;
W2	zna cele i treści oraz zasady kształcenia (reguły, normy), metody kształcenia i wychowania (sposób postępowania nauczyciela), formy organizacyjne kształcenia i wychowania oraz metody i zasady oceniania postępów uczniów w nauce i wychowaniu, zwłaszcza w okresie przedszkolnym i wczesnoszkolnym;
W3	w zależności od wybranej specjalizacji ma podstawową wiedzę z zakresu: a) dydaktyki języka polskiego w szkole podstawowej
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	umie samodzielnie pogłębiać wiedzę i rozwijać umiejętności, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego ;

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

U2	umie zaprezentować własne wątpliwości, sugestie, pomysły, interpretacje, popierając je merytoryczną argumentacją z wykorzystaniem wybranych ujęć teoretycznych i poglądów różnych autorów;
U3	potrafi charakteryzować podstawowe założenia teoretyczne głównych kierunków pedagogicznych;
U4	umie definiować podstawowe pojęcia pedagogiczne
U5	umie definiować podstawowe pojęcia z zakresu pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej;
U6	umie organizować w sposób świadomy, systematyczny i planowy zajęcia dydaktyczne dostosowane do wieku i możliwości poznawczych dziecka
U7	umie wskazywać i stosować te metody nauczania i wychowania oraz te formy organizacyjne i środki, które są skuteczne w nauczaniu i uczeniu się oraz wychowaniu dzieci;

Kompetencje społecznych – Absolwent jest gotów do:

K1	ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ich uzupełniania i doskonalenia i potrafi to robić; dokonuje samooceny własnych umiejętności i kompetencji;
K2	ma świadomość odpowiedzialności za stan języka ojczystego

5. ZAJĘCIA

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
ćwiczenia	Dydaktyka ogólna – wprowadzenie, podstawowe terminy dydaktyczne, proces kształcenia, jego składniki, struktura i funkcje, zasady nauczania, rola zabawy w edukacji elementarnej	W1-W3, U1-U7, K1-K2
	Związek wartości i celów w edukacji. Budowa celów kształcenia. Taksonomia celów kształcenia i ich wykorzystanie w praktyce edukacyjnej (dziedzina poznawcza, emocjonalna, psychomotoryczna). Indywidualizacja kształcenia	
	Ewaluacja w edukacji. Psychologiczne prawidłowości procesu oceniania. Przedmiot, funkcje i metody oceniania uczniów przez nauczycieli w systemie edukacji tradycyjnej i alternatywnej	
	Klasyfikacja metod kształcenia, nauczania, uczenia się. Wybrane metody w rozwijaniu kluczowych umiejętności w edukacji początkowej	
	Gotowość szkolna dziecka versus gotowość do czytania i pisania. Badanie dojrzałości szkolnej	
	Psychologiczne i pedagogiczne podstawy procesu czytania. Rozwijanie umiejętności czytania w aspekcie technicznym, semantycznym i krytyczno-twórczym	
	Metody nauki czytania	
	Kształcenie umiejętności odbioru tekstów – wybór lektur i metody pracy z tekstem	
	Praca z tekstem ikonicznym	
	Ocenianie umiejętności odbioru tekstów – dobór tekstów, konstruowanie narzędzi testowych, rodzaje i przykłady zadań	
	Pisanie – nowy język dziecka. Rozwijanie umiejętności tworzenia tekstów.	

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

	Ocenianie umiejętności tworzenia wypowiedzi różnego typu	
	Monitorowanie osiągnięć szkolnych dzieci jako metoda doskonalenia edukacji. Wyniki badań umiejętności językowych i matematycznych dzieci w edukacji początkowej i ich uwarunkowań	
	Rozwój umiejętności mówienia a praktyka edukacyjna. Dziecko - uczestnikiem dialogu i konstruktorem znaczeń. Proces komunikowania się nauczyciel – uczeń.	
	Rozwijanie sprawności gramatycznej i zasobu słownikowego	
	Edukacja matematyczna	
	Edukacja przyrodnicza	
	Kształcenie zintegrowane – założenia a rzeczywistość. Szanse i zagrożenia koncepcji integrowania treści kształcenia we wczesnej edukacji. Planowanie pracy dydaktycznej	
	Nauczanie jako aktywność kulturowa - ukryty program. Przestrzeń w szkole	
	Alternatywne koncepcje wczesnej edukacji	
	Pedagogika porównawcza – systemy oświatowe w różnych krajach	

6. LITERATURA

Obowiązkowa

1. B. Bokus, G.W. Shugar, *Psychologia języka dziecka. Osiągnięcia, nowe perspektywy*, Gdańsk 2007.
2. Ch. Galloway, *Psychologia uczenia się i nauczania*, t. I i II, Warszawa 1988.
3. K. Kruszewski, *Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela*, Warszawa 2009.
4. E. Malmquist, *Nauka czytania w szkole podstawowej*, Warszawa 1987.
5. R. Meighan, *Socjologia edukacji, Toruń 1993*.
6. B. Niemierko, *Ocenianie szkolne bez tajemnic*, Warszawa 2002.
7. G. W. Shugar, M. Smoczyńska (red.), *Badania nad rozwojem języka dziecka*, Warszawa 1980.
8. D. Wood, *Jak dzieci uczą się i myślą*, Kraków 2006.
9. Żytko M., *Pisanie – żywy język dziecka*, Warszawa 2006.

Uzupełniająca

1. F. Bereźnicki, *Podstawy dydaktyki*, Kraków 2011.
2. J. Cieślowski, *Wielka zabawa*, Wrocław 1985.
3. M. Dągiel, *Pozwólmy dzieciom bawić się słowami*, Warszawa 2011.
4. M. Dąbrowski, *(Za) trudne, bo trzeba myśleć?*, Warszawa 2013.
5. R. Fisher, *Uczymy jak myśleć*, Warszawa 1999.
6. D. Klus-Stańska, *Konstruowanie wiedzy w szkole*, Olsztyn 2002.
7. D. Klus-Stańska, *Dydaktyka wobec chaosu pojęć i zdarzeń*, Warszawa 2010.
8. D. Klus-Stańska, *(Anty)edukacja wczesnoszkolna*, Kraków 2015.
9. K. Kruszewski, *Sztuka nauczania. Szkoła*, Warszawa 1994.
10. Cz. Kupisiewicz, *Podstawy dydaktyki ogólnej*, Warszawa 1994.

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

11. B. Murawska, *Pozwólmy dzieciom czytać*, Warszawa 2011.
12. B. Niemierko, *Między oceną szkolną a dydaktyką. Bliżej dydaktyki*, Warszawa 1998.
13. B. Niemierko, *Kształcenie szkolne. Podręcznik skutecznej dydaktyki*, Warszawa 2007.
14. W. Okoń, *Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej*, Warszawa 1996.
15. C. Ornstein, F. P. Hunkins, *Program szkolny. Założenia, zasady, problematyka*, Warszawa 1998.
16. E. Perrott, *Efektywne nauczanie*, Warszawa 1995.
17. E. Wiatrak, *Pozwólmy dzieciom uczyć się*, Warszawa 2013.
18. Żuchowska W., *Oswajanie ze sztuką słowa. Początki edukacji literackiej*, Warszawa 1992.
19. Żytko M., *Pozwólmy dzieciom mówić i pisać*, Warszawa 2010.

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
Np. A.W1, A.U1, K1	<i>Pole definiuje metody wykorzystywane do oceniania studentów, np. kartkówka, kolokwium, raport z ćwiczeń itp.</i>	<i>Np. próg zaliczeniowy</i>
W1, W2, W3, U1, U2, U6, U7, K1	Praca na zajęciach	Poprawne wykonanie zadań podczas zajęć, aktywność na zajęciach.
W1, W2, W3, U2, U3, U4, U5, U6, U7	Kolokwium (po semestrze zimowym)	Suma punktów uzyskanych podczas kolokwium nie może być mniejsza niż 60% ogólnej punktacji.
W1, W2, W3, U2, U3, U4, U5, U6, U7	Egzamin pisemny(po semestrze letnim)	Suma punktów uzyskanych podczas egzaminu nie może być mniejsza niż 60% ogólnej punktacji. Do egzaminu zostaną dopuszczone osoby, które zaliczyły kolokwium po semestrze zimowym.
	Obecność	Obecność jest obowiązkowa (dopuszczalne dwie nieobecności w semestrze).

8. INFORMACJE DODATKOWE

(tu należy zamieścić informacje istotne z punktu widzenia nauczyciela niezawarte w pozostałej części sylabusu, w szczególności w oparciu o regulacje wynikające z § 26 ust. 1 i 2, § 27 ust. 3 oraz § 28 ust. 1 Regulaminu Studiów wskazanie liczby terminów zaliczeń przedmiotu, w tym zaliczeń dopuszczających do egzaminu, oraz np. czy przedmiot jest powiązany z badaniami naukowymi, szczegółowy opis egzaminu, informacje o kole naukowym)

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich